

Szolgálat mindenek felett

SZENT-GYÖRGYI NEVÉVEL SZEGEDEN

ROTARY CLUB

RIESETOWN

A XIX. században a piacgazdaság kialakulásával a gazdaság kikerült a társadalom ellenőrzése alól és ez óhatatlanul a nemzetek egymásnak feszülését eredményezte. Az egy évszázados viszonylagos háborúmentesség magában hordozta a következő évszázad világháborús veszélyeit.

A társadalmak veszélyt felismerő lelkiismeretének következményeként, kialakultak a védekező mechanizmusok, azok a nemzetközi szervezetek, amelyek a legkülönbözőbb területeken igyekeztek olyan tevékenységet folytatni, amelyek az emberek közötti jó szándékot és megértést, a közérdekek felszínre hozását és megbeszélést igyekeztek beindítani ill. humanitárius tevékenységet láttak el. A karitatívitas, mint morális magatartásforma, nemzetközi felértékelődése a XX. században jól nyomon követhető. Ekkor jöttek létre olyan nagy nemzetközi karitatív/humanitárius szervezetek mint pl.: Vöröskereszt; Rotary klubok; Lions klubok stb.

A Rotary mozgalom kialakulása, programja és szerkezeti felépítése

A Rotary mozgalom, 1905-ben, Paul Harris és három társa indította el Chicagóban. A rotary mozgalom gyorsan elterjedt. Amerikán kívül először Európában, majd ezt követően az egész világban sorra alakultak meg a rotary klubok. Jelenleg a világ mintegy 200 országában, ma több mint 34.000 klubban a Rotary világhálózatának hozzávetőlegesen 1.3 millió tagja van.

A Rotary mozgalom a világ legrégebbi, és mára az egyik legnagyobb nonprofit szolgáltató és humanitárius szervezete, amely úgy nyújt segítséget, hogy önmaga kutatja fel a legkülönbözőbb, gazdasági és társadalmi feszültségek során kialakuló, emberek, népcsoportok azon sokaságát, akik támogatásra szorulnak.

A Rotary programjaival számos olyan égető problémára keres megoldást, mint a hiányos egészségügyi ellátás, a szegénység, az éhínség, az analfabétizmus, a kulturálatlanság, az oktatás és a környezetszennyezés. Az egyik, sok millió emberre kiterjedő humanitárius, azon belül is egészségügyet érintő ténykedése az úgy nevezett POLIO PLUS program.

Ennek e programnak az a célja, hogy a szervezet kitaró, hosszú éveken keresztül húzódo munkával, a betegséget megelőző immunizációs tevékenységgel, a poliomyelitist (járványos gyermekbénulás) Földünkön megszüntesse és ezzel sok millió, harmadik világban élő kisgyermek súlyos megbetegedését, halálát megelőzze. Ennek eredményeképpen, a már évtizedek óta tartó határos munka következtében, drámai módon csökkent ezen halálos megbetegedések száma elsősorban Afrika és Ázsia azon részén, amelyeket sikerült a programba bevonnani.

Ezen karitatív munkája mellett a rotary nagy figyelmet fordít az ifjúságra, a tehetségek felkarolására. Az egész világot behálózó diák csere programjuk révén igyekeznek a fiatalokat megismertetni a különböző népek kultúrájával, szokásaival, mentalitásával - ezzel is elősegítve a világ népei közötti megértést, a jó kapcsolatokat létrejöttét, a feszültségek megelőzését.

A rotariánusok különböző foglalkozású emberek, akik készek vállalni a humanitárius szolgálatot amellet, hogy szakmájuk jeles emberei és munkájukban és igyekeznek maximumot teljesíteni. Arra törekednek, hogy a világban terjedjen a megértés és a jó szándék.

A rotary klubok mindegyike, saját elnökének vezetésével, úgynevezett kormányzóságokba tömörülve végzi azon feladatait, amelyek saját ill. tágabb környezetükben fellelhető problémák feloldására irányulnak. 40-60 klub alkot egy kormányzóságot, amelynek az élén a kormányzó áll. A kormányzóságok alkotják a Rotary Internationalt, (RI) amelyet a Világelnök vezet.

A Rotary mozgalom sajátossága, hogy a választott tisztségviselők (Világelnök, kormányzók, klubelnökök) évente változnak. Ez biztosítja a rotary világ sokszínűségét, változatosságát és a tagok kö-

zötti teljes egyenlőséget, amelyek eredményezik azt a sok tízezer humanitárius aktivitást, amelynek eredményeképpen több millió rászoruló embertársunk kap segítséget.

A Rotary magyarországi megjelenése és működése a II. Világháború előtt

A Rotary mozgalom, gyorsan terjedt a világban, és a húszas években hazánkat is elérte. Először 1925-ben Budapesten, majd ezt követően a húszas évek végén egymás után - Debrecenben, Szegeden, Pécsen - alakultak meg a vidéki rotary klubok. Különösen erősen hatott a rotary szellemiség a Dél-Alföldön, ahol a polgár - és mezővárosokban - Szeged, Hódmezővásárhely, Orosháza, Gyula, Szolnok - egyaránt jöttek létre azok a klubok, amelyek később a magyar rotary mozgalom vidéki fellegetvái lettek. A rotary elveknek megfelelően a klubok igyekeztek szomszéd népek klubjaival jó kapcsolatokat kiépíteni. Ennek ragyogó példája volt a fent említett klubok közreműködésével létrejött magyar-jugoszláv kis bizottság, amely tárgyalásain sok, a térséget érintő gazdasági, kulturális kérdéseket igyekezett megoldani.

1928 elején „összehajolt két magyar”, Hegedűs Lóránt, a budapesti rotary klub elnöke és Tonelli Sándor, a szegedi Ipar és Kereskedelmi Kamara elnöke, hogy megalapozzák a harmadik magyarországi rotary klubot, Szegeden. Az új klub hamar megalakult, amit T. Thomsennek, a klub alapítási megbízottjának, a Rotary International (RI) központjának címzett 1928 jun. 10.-én kelt levele igazol. Az alakuló szegedi klub tagjai elfogadták a rotary alkotmányt, amit a tagok aláírásukkal igazoltak és levélben kérték a Rotary Internationale-t (RI), hogy vegye fel a szegedi klubot tagjai közé. Levelükben azt is igazolták, hogy befizették az RI által előírt 100 US dollárt és végül közölték a klubülések helyszínét és időpontját. Ugyanezen a napon megküldték a rotary központnak az alakuló klub tagnévsorát, amelyet az alakuló klub elnöke, Back Bernát és Kogutowicz Károly, klubtitkár írt alá.

Az alapításkor ill. az azt követő években a klubnak olyan tagjai voltak, mint az alföldi paraszti életet reális, mégis mesészerű írásában megörökítő Móra Ferenc, a Szeged környéki falvakat, tájakat egyéni színvilággal ábrázoló Nyilasi Sándor festőművész, az alföldi erdők atyja, Kiss Ferenc, Haár Alfréd egyetemi tanár, nemzetközi hírv tudós, a mértékelmélet megalapítója, a város nagy mecénása, felsőházi tag Back Bernát, olyan kiváló orvosok, mint Hedry Miklós és Purjesz Béla vagy a város előljárói, Somogyi Szilveszter és Pálly József. Ugyancsak tagjai voltak Szeged gazdasági életének nevezetes meghatározói Pick Jenő, Bruckner Ede, a tudományos kutató munka olyan nemzetközileg is kiemelkedett művelői mint Szent-Györgyi Albert a szegedi egyetem professzora, az ország egyetlen Nobel-díjas kitüntetettje, aki a honi kutatásaiért kapta meg ezt a magas tudományos elismerést, valamint egyetemi tanártársa, Kogutowicz Károly, a térképész dinasztia leszármazottja, aki a

40-es években őt követte a rektori székben és akivel azokban az időkben több összetűzése is volt.

A szegedi klub közéletben betöltött szerepe az egész országban érződött. Ennek egyik legjelentősebb példája az E5-ös út nyomvonalának kijelölése. Az 1930-ban angol javaslatra elkészítendő Calais - Isztambul transzkontinentális út magyarországi szakasza Budapest - Szekszárd - Mohács irányban volt kijelölve. A klub 1930. november 11.-i ülésén foglalkozott a kérdéssel és azt javasolta a város vezetésének, hogy tegyék meg a megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy az út új nyomvonalon, Budapest-Kecskemét-Szeged érintésével érje el Szabadkát. A város vezetése elfogadva a javaslatot 1930 decemberében ilyen értelmű felterjesztést adott át a közlekedési miniszteriumnak. A rotáriánus Fabinyi Tihámér, közlekedési miniszter támogatásával a kormány elfogadta a módosítást, aminek eredményeképpen 1935-ben Szegeden átadják a transzkontinentális út magyarországi szakaszát.

A klub közéleti szerepe nem csak országos, de helyi, régiós viszonylatban is jelentős volt. Ennek szép példája volt az klub tagjaink által tartott előadás sorozat amely, az egész Dél-Alföldre hatással volt. Az előadások témái érintették régióink vízgazdálkodását, egészségügyi és mezőgazdasági helyzetét, energiagazdálkodását stb. A sorozat záró előadása, talán Móra egyik legjelentősebb szociográfiai, népköltészeti kutatásainak összegzése, anekdotázó formában megírt munkája, a „Magyar paraszt” címet viselte, amely később könyv formájában is megjelent.

Kapcsolatokat teremtettek olyan határon túli rotary klubokkal, amelyek érdekelték voltak a mind két félnek hasznos együttműködésben. 1932-ban Pálcson, majd Szegeden találkoztak a szabadkai rotary klub tagjaival. A találkozók megbeszélésein olyan kérdéseket érintettek, amelyek nagyon lényegesek voltak az első világháború után kialakult államalakulatokban élő, közös kultúrával, múlttal rendelkező népeknek. Ilyen volt pl.: a közvetlen vasúti összeköttetés Szeged és Szabadka között, a határszéli forgalom megkönnyítése, valamint az előbb említett transzkontinentális út további, Szeged-Szabadka-Újvidék-Belgrád szakaszának építése. 1936-ban szegedi kezdeményezésre 4 magyar és 7 jugoszláv klub találkozott Szabadkán. A megbeszélések témája a vízumkényyszer kölcsönös megszüntetése, Alföld-Adria vasúti összeköttetés, kulturális csereprogramok stb.

A klub igyekezett szerepet vállalni a hazai rotary élet fejlesztésében. 1934-ben „Városközi rotary értekezletet” szerveztek, amelyen 13 magyar rotary klub küldöttjei vesznek részt. Az elmúlt rotary évet értékelő előadások helyszíne a városháza díszterme volt. A záró előadás nem rotary téma, hanem egy tudományos beszámoló volt „A paprika vitamínjáról” Szent-Györgyi Albert előadásában. A dolog érdekessége, hogy néhány év múlva e témában végzett kutató munkájával elért eredményeiért kapta meg a Nobel-díjat. 1936-ban Szent-Györgyi Albert híres gyopárosfürdői előadásában, „A természettudomány válságá”-ban, mint egy megjövendölve a bekövetkező világegést a következőket mondta: „...először kivonnék Európából minden segítyt, mert nincs értelme építeni ott, ahol a nemzetek közötti gyűlölet rövidesen úgy is mindent romba dönt, s másodsor a pénzt elvonnám a

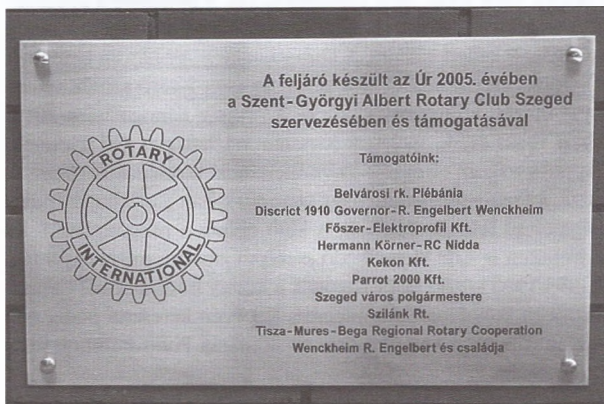
tisztán természettudományi kutatástól, s olyan tudományágnak a fejlesztésére fordítanám, amelyek valamiképp az ember lelki életének fejlesztésével függhetnek össze”. Az 1937-es esztendő nagy szakmai elismerést hoz számára. 1937 október végén kapja Stockholmból, a Karolinska Intézetből a hivatalos táviratot ill. levelet, hogy az intézetben működő Nobel-bizottság (amely feladata az orvosi Nobel-díjban részesülők kiválasztása) számára ítélte meg e magas kitüntetést. November 13.-i dátumozással érkezett Ragnar Sohlan aláírásával az a levél, amiben pontosan közlik a december 10.-i Nobel-díj átadási ceremónia forgatókönyvét. Ragnar Sohlan, Nobel közvetlen munkatársa volt, a Nobel-díj hagyaték kezelője ill. évtizedekig a Nobel-bizottság irányítója. A díj odaítélésének óriási visszhangja volt nem csak hazánkban, hanem nemzetközileg is. A hazai és külföldi rotary klubok valamint a Rotary International is reagált az eseményre. 1937. november 11.-én az RC Szeged díszvacsorát adott a Nobel-díjjal akkor hazatérő tagja tiszteletére, a város vezetőin kívül a magyar és néhány jugoszláv klub küldöttjei is résztvettek. A világelnököt, személyes megbízás alapján, prof. Imre József képviselte, aki az RI Board tagja volt. Itt hangzott el Szent-Györgyi Albert szájából az a rotarianus hitvallással is felérő mondat, amit a szegedi rotaristák mottójukká választottak. Gyorsan teltek a harmincas évek hetei, hónapjai, évei. Európa felett gyülekeztek a viharfelhők, mintegy előrevetítve a hamarosan bekövetkező világegést, amit a két, a vörös és a barna, totalitárius rendszer egymásnak feszülése eredményezett. Az ezt követő években a szegedi klub korábbi pezsgő aktivitása, rotary tevékenysége lassan elsorvad, a tagok közül többen külföldre távoznak. A 1940 decemberében írott levélben Koós Zoltán governor tudatja az európai zürichi rotary irodával, hogy azért nem tudja levélben elérni az RC Szeged elnökét, Bedő Imrét, mert „a klub jelenleg nem működik, nincsenek gyűléseik. Bár a szegedi klub tagjai nem adták fel a reményt és a jövőben szeretnék a klub munkát folytatni, de jelenleg személyi problémák miatt erre nincs lehetőség”. Szomorú, lehangoló ilyen levelet olvasni, amikor tudjuk, hogy a virágnyelven megfogalmazott írás a politika durva beavatkozását sejteti, egy civil, politikamentes szervezet életébe. A klub élete első szakaszának teljes lezárását az 1942-ben, P. Achard, a svájci rotary központ vezetője által, Bedő I. klubelnöknek írt levele jelenti, amiben a 82. disztrikt megszüntetését tudatja.

A szegedi rotary mozgalom újraindulása és humanitárius tevékenysége

A szegedi ill. magyarországi rotary mozgalom 48 éves dermedtségre kárhoztatott. Az újra indulás lehetőségére csak 1990-ben, a rendszerváltás után nyílt alkalom. Az önálló, polgári eszmék elterjedésével párhuzamosan, fokozatosan alakultak meg hazánkban is a klubok, jelenleg 44 klubban több mint 1000 tag tevékenykedik. A tagság – a rotary elveknek megfelelően – a társadalom széles rétegeiből tevődik össze, mintegy leképezve annak szerkezetét. 2007-ben lehetőség nyílt arra, hogy a magyar klubok önálló, saját maguk által választott kormányzó által vezetett kormányzóságba tömörüljenek és önállóan szervezzék a magyarországi rotary éle-

A Dóm feljárójának avatása

tet. A klubok önállóan végzik humanitárius munkájukat, de a kormányzásnak is vannak olyan központi projektjei, amelyekhez a klubok csatlakozást várják

A rotary mozgalom ifjúsági szervezete a Rotaract (20-35 év közötti fiatalok klubja), már több mint egy évtizede szerveződött meg Szegeden. A nyitó ünnepségen, nem csak az akkor már meglévő, vagy éppen formálódó hasonló klubok képviselői voltak jelen, hanem a hasonló osztrák ifjúsági szervezetek is képviseltették magukat. A Rotaract először a rotary klubnak segédkezett különböző programok megvalósításában (adventi forralt bor akció, ifjúsági gyermektábor lebonyolítása stb.), majd egyre több saját, általuk kidolgozott és szervezett programokat valósítanak meg. Mondhatni, hogy az ország egyik legjobb ifjúsági klubjaként tartják őket nyilván. Az Interact - középiskolások rotary szervezete -, most bontogatja szárnyait, már néhány általuk szervezett humanitárius program megvalósításán (mesedélután alsós iskolás gyermeke részére, egyik egészségügyi otthoni kert munkáinak elvégzése stb.) túl vannak, miközben a klub a saját tagszervezési munkáját is jól végzi.

Ezen mozgalmaknak az a célja, hogy a fiatalok minél korábban megtapasztalhassák a humanitárius feladatok elvégzésének szükségességét. A rotary ehhez a felismeréshez, ennek a mentalitásnak kialakításához igyekszik minél aktívabban hozzájárulni.

Az 1991-ben újjáalakult a szegedi klub és mint ahogy Szent-Györgyi Albert, a szegedi rotary klub egykor volt elnöke jellemezte „ a rotary a szívek, a jóindulat klubja”. Fő feladatuknak tekintik a humanitárius munkát, amellyel a társadalom szegény rétegeiben élő a rászoruló embertársaikon kíván segíteni. Ugyancsak feladatának tartja, azon rászoruló tehetségek támogatását, akik számára csak így válik lehetővé a megfelelő szintű képzés, továbbképzés, ami a bennük rejlő talentum kiteljesedését teszi lehetővé. A szegedi klub első, karitatív tevékenysége volt az 1991-ben először megszervezett, és azóta is folyamatosan minden évben megtartott, karácsonyi ünnepi vacsorájukon gyűjtött pénzadomány, amelyet az alsóvárosi ferences rendnek adnak át azzal a konkrét megjelöléssel, hogy azt a szegények számára osszák szét élelmiszeresomág, vagy meleg étel formájában.

Az első nagyobb szabású projektjük volt az 1992-ben indult gyermek étkeztetési program, amelynek keretében 37 általános iskolában egy-egy gyermek étkeztetését finanszírozták egy éven keresztül. A támogatandó gyermekekre az iskolák igazgatóitól kértek javaslatot. Az akciónak olyan nagy sikere volt, hogy hosszú éveken keresztül, 2004-ig, folytatták a programot. Technikailag annyiban változott az évek során a program, hogy kevesebb iskolából, de több gyermeknek vállalták az étkeztetési támogatását.

Égészségügyi projektek

A klubnak sok az egészségügyben dolgozó tagja van és így talán egy kicsit nagyobb hangsúlyt kaptak az egészségüggyel összefüggő támogató tevékenységek. Így került megvalósításra 1994-ben az első ilyen jellegű projekt. A „Gift of Life” alapítványon keresztül, a szív-működési rendellenességgel született kisdedek műtéti gyógyítását – a Rotary International (RI) szervezésében –, amerikai szívsebészek New Jersey, New York/Elvállalták. A programba bekerülő magyar gyermekeknek azonban az utaztatási költségét, a beteg családjának kellett vállalni. A klub vállalta, hogy három betegnek és – mivel csecsemőkről volt szó –, az őket kísérő szülők (édesanya) utazási költségeit is fedezi. A project támogatására 2011. évben visszatértek, melynek kapcsán 1-1 határon túli gyermek. Magyarországon elvégzett szív-műtéteinek költségeihez járultak hozzá. A Rotary mozgalom nagy szerepet vállalt a gyermekbénulás világméretű felszámolásában. A klub ebben a programban – ha közvetetten is – de kiemelkedő szerepet játszott, mivel egyik tagját 1993-1996 között beválasztották a Rotary International Central European PolioPlus Committee-be. Két éven keresztül pedig személyesen is részt vett Bulgária és Románia Polio immunizációs programjában.

A jugoszláv válság idején az anyagi hiánnyal és beszerzési gondokkal küszködő magyarkanizsai rendelőintézetet támogatta gyógy-

szerekkel. Anyagi segítséget adtak a városunkban a jól szervezett, de mindig pénziánnal küzdő asztmás gyermekek kezeléséhez. Több alkalommal támogatták a gyermekklinika és gyermekkórház műszerparkjának fejlesztését. Ugyancsak egy nagyobb értékű beruházással, műtőasztal megvásárlásával, segítették a gyermekklinika sebészeti osztályának munkáját, valamint anyagilag támogatták az egyetem szívsebészeti intézetének műszer-beszerzését. A klub tagjai – cégeik közreműködésével –, nagyobb segítséget tudtak nyújtani az SZTE Központi Laboratóriumának, és Hematológia osztályának az építészeti átalakításához. Alapító klubuk (St. Pölten, Ausztria) közvetítésével egy nyugdíjba vonult osztrák rotarista fogorvos felajánlotta teljes rendelőjét jótékony célra, amit a szegedi klub segítségével az alsóvárosi hajléktalan szálló lakóinak ellátására üzemeltet be. Az szegedi Izraelita Szeretotthon orvosi rendelőjét orvosi műszer beszerzésében segítették. Anyagi támogatásban részesítették a orvosgyógyintézethez tartozó égés-centrumot, valamint a gyermekkardiológiát. Legújabban – személyes kapcsolatok felhasználásával, valamint a klub anyagi segítségével –, 12 korszerű, kórházi betegágyat sikerült beszerezni Németországból, amit a II. Belklinikának adományoztak.

Menekültügyi és gyermektáboroztatási projektek

A klub nagy hangsúlyt fektetett a klub a délszláv háború következtében meginduló menekült áradat magyarországi ellátásának támogatására. A Csongrádon létesített menekült táborban, elsősorban boszniai, muzulmán menekültek helyeztek el. A klub 1993-tól éveken keresztül támogatta a menekülteket, gyermekruhákkal, játékokkal és élelmiszerrel, valamint fogorvosi rendelők hoztak létre a táborban. A tábor ugyan állami finanszírozott volt, nem mindig tudták figyelembe venni a muzulmánok hitbéli és táplálkozási szokásait. Így óriási sikere volt az imaszönyegeknek, amit a tábor lakói ajándékba kaptak a klubtól. Látván, hogy a táborlakók részére biztosított kávé nem fedezi a muzulmánok kávézási szokásainak megfelelő mennyiségű örleményt, nagyobb mennyiségű bab- és örölt kávékat adtak ajándékba, valamint rendelkezésükre bocsátottak néhány élő birkát, amit a kitörő örömmel fogadtak a menekültek. Aktívan vettek részt a rászoruló gyermekek nyári táboroztatásában. 1997-től – 2 éven keresztül finanszírozták szegedi kisdíjakok nyaralását más rotary klub (RC Mátészalka) által szervezett táborba, ahol hazai gyermekeken kívül szabadkai diákokat is üdültettek. Majd a 2001-ben, az szegedi klub által létrehozott Tisza-Mures-Begej (TMB) nemzetközi regionális rotary együttműködés keretében egyhetes, nyári gyermektábort szerveztek 10-14 éves diákok részére. A táborozáson 10-10-10 magyar, szerbiai és romániai kisdíjak vehettek részt, a Szeged melletti Kishomokon. A táborot költséget a TMB -ben részt vevő 2 magyar, 3 román és 3 szerb klub finanszírozta. Az első tábornak akkora sikere volt, elsősorban a külföldi, román és szerbiai gyermekeket szervező klubok körében, hogy kérésükre azóta is minden évben megrendezik. Így a gyermek-táboroztatási program gyakorlatilag teljesen kivált a TMB keretéből és „önjáróvá” vált. A táboroztatást gazdag program kíséri, nem csak a táboron belüli különféle vetélkedők, bemutatók szervezésével, hanem a programot a gyerekek Hódmezővásárhelyen (strand, lovaglás), Szegeden (vadászpark, városnézés vásárlással egybekötve) valamint Ópusztaszeren tett kirándulásai teszik gazdagabbá. A táboroztatás sikeréhez nagy mértékben hozzájárulnak a szegedi rotaract klub tagjai, akik sokszor irányítóként is részt vesznek a különböző programok lebonyolításában. A tábor bezárásánál a búcsúszót nagy sírás-rívás kíséri, és a későbbi kapcsolattartást komoly fogadkozásokkal erősítik meg a gyerekek.

Hátrányos helyzetűeknek nyújtott támogatás

A nehéz sorsú gyermekek megsegítését szervező Ágota Alapítványt több alkalommal részesítették támogatásban. A Gemma Szociális Szolgáltató Központ és Fejlesztő Iskolát 2010/11-ben anyagilag segítették bútorok, gyógyászati segédeszközök, ruhák és könyvfelkészítések beszerzésében. „Jobb velünk a világ” mozgalomba is bekapcsolódtak. 2009-ben és 2010-ben, 30-30 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szállítását, vendégül látását és koncertezte-

tését végezték. 2000/01 évben egy mozgássérült diák egy hónapos argentinai ösztöndíjat kapott a klubtól. A kiutazás költségeit is a rotary állta. Ugyancsak egy másik mozgássérült diák egyetemi tanulmányát segítették egyszeri anyagi támogatással.

A Rotary International több alkalommal is prioritást biztosított a látássérült emberek támogatásának. Ehhez csatlakoztak Szegeden is, amikor a Vakok Intézetének nyújtottak segítséget. A kapcsolat felvétel 1996/97-ben kezdődött el és hosszú éveken át folytatódott. A támogatás hol különböző tárgyi eszközök beszerzésére, hol az egyes erodálódott szobák, hálóhelyek építészeti rendbe hozására irányult, ez utóbbi végrehajtásában a klubtagok cégei is aktívan hozzájárult. A 2008/09 rotary évben a Vakok és Gyengénlátók Csongrád megyei Szervezetének nyújtottak anyagi támogatást az Intézet különböző pályázatokon történő részvételéhez szükséges önrész biztosításával.

Hasonló módon sokat segítettek a városi gyermekotthon berendezési tárgyainak pótlásában, felújításában, a Cambridge-i társ klub segítségével. Az otthon udvarában játszótér alakítottak ki, ill. ugyanezen angol klub által biztosított összegből nagy értékű játéksomagot vásároltak az otthon ápolójai részére.

Tehetségek támogatása

A klub nem csak az invalidusok helyzetén próbált anyagai eszközökkel segíteni, hanem a tehetség gondozásban is igyekezett részt venni. Alkalmanként anyagi támogatást adtak tehetséges gimnáziumi vagy zeneiskolás diákok bel- vagy külföldi tanulmányútjához. Ugyan így több alkalommal járultak hozzá a szentegyházi gyermekkórus és zenekar (Fili) magyarországi turnéjához. A klub tagjai, személyes kapcsolataik révén, mondhatni, rendszeres pénz adományokkal segítik az együttes működését. A klubnak 2005 óta visszatérő fő projektje a Szent-Györgyi ösztöndíj, aminek eredményeképpen évente 4 kiváló tanulmányi eredményt felmutató egyetemi hallgató, ill. 8 nehéz sorsú, de jó tanulmányi előmenetelű középiskolás diák részesül anyagi támogatásban. A díjazottaknak az egyetem vezetése ill. az egyes oktatási intézmények igazgatójának javaslata alapján, ünnepélyes külsőségek között adják át a támogatást tanúsító oklevelet.

Határon túliaknak nyújtott segítség

A klub feladatának tekinti, a határokon túli magyarság anyagi nehézségekkel küszködő, nevelési és oktatási intézményeinek megsegítését. A 90-es években kárpátaljai apácák által fenntartott iskolának (Vulsáni) adtak anyagi támogatást a oktatási eszközök beszerzéséhez. A fiatal tehetségek támogatásaként 2006-tól kezdődően több éven át pénzügyi adományban részesítették a szegedi Szent Imre Kollégiumban lakó délvidéki diákokat, akik a Szegedi Tudományegyetemen folytatják tanulmányaikat. Különböző rotary rendezvények aktív résztvevői, szereplői a Horgosi Népránc Együttes tagjai, akiket a klub több alkalommal anyagi támogatásban részesített, hozzájárulva ezzel is a táncsoport ruházati és egyéb tárgyi dolgainak beszerzéséhez.

Az RC Szent-Györgyi Albert Rotary Klub az erdélyi projektjeit a 2000-es évek legelején kezdte meg. A gondolat egyik elindítója, a romániai Rotary kormányzó szegedi látogatása ill. az akkor megtett javaslata volt. A 2001 évi januári szegedi rotary bálon felvetette, hogy Szeged egy romániai klubbal közösen alapítson egy erdélyi klubot. Az RC Szeged néhány hónapos tárgyalás után felvette a kapcsolatot erdélyi rotaristákkal, aminek eredményeképp létrejött az RC Kézdivásárhely. Kovásznai rotaristákkal igen intenzív, emberi kapcsolat alakult ki, és ennek folytán sokat segítettek kinti projektek kidolgozásában, beindításában, sőt nem egyszer aktív tagjai is voltak bizonyos projektek megvalósításának. A szegedi klub támogatta a kézdivásárhelyi klub csernatonai gyermektáborának kiépítését, amely több éven keresztül, lépésről lépésre zajlott. Jelenleg egy jól felszerelt, 30-35 ágyas, vizesblokkal, konyhával, vízzel, árammal ellátott tábor áll a háromszéki klub rendelkezésére, ahol a rendszeresen, évente több turnusban nyaraltatnak erdélyi gyermekeket. A kézdivásárhelyi rotary klub a szegediek segítségére volt az un. csángó-program feltárásában, kidolgozásában, azon két csángó település kiválasztásában, ahol komolyabb összeggel kívánták segíteni az un. Gyermekek Háza megépítését, Ennek eredményeképpen Külsőrekecsinben három éven keresztül nyújtottak támogatást a ház felépítéséhez. Ebben az egy nagyteremmel, négy tanteremmel, konyhával, vizes blokkokkal, valamint egy tanár lakással ellátott új épületben okítják

Ajándék-játszótér a Waltner Károly Gyermekotthonnak

Rotary ösztöndíj átadás

magyar nyelvre, kultúrára, népművészetre, történelemre a csángó nebulókat. A ház berendezésének anyagi fedezetét, a magyar rotary kormányzóság vállalta magára. Másik nagy csángó projekt, a Kostelevi magyar közösségi ház kialakítása volt. Az anyagi terhek nagyobb részét, a klub egyik tagja szervező munkájának és ismeretségének köszönhetően, civil szervezetek és emberek adták össze. Ide kapcsolódnak azon a támogatások, amit Bőjte Csaba testvér által létrehozott dévai gyermekotthonnak biztosítottak ruha, játék és számítógép adományok formájában. Ugyan csak számítógépek és fénymásoló adományozásával támogatták a csángó iskolák magyar nyelvi tanítását.

Egyik teológus tagtársunk évek óta szervez a hittudományi főiskolán, meghívott külföldi előadókkal, nemzetközi biblikus konferenciát, amelynek lebonyolítását 1997-től, több alkalommal támogatta a klub.

Katasztrófa-sújtottak megsegítése

Sajnos, az utóbbi évtizedben, rendszeresen kellett számolnunk a hazánkat sújtó árvizekkel, amelyek komoly károkat okoztak az országnak, a szűkebb régióknak, az adott településnek és ezen belül pedig gyermekes családoknak, idős embereknek, amelyek mindig anyagi és pszichés tragédiákkal járnak. A szegedi klub rendszeresen segítette, a sokszor sok száz kilométer távolban élő károsult embereknek műszaki cikkek, élelem, ruházat odaszállításával. A 2010/11 évben a különösen súlyos felső-magyarországi árvízzel sújtott Felsőszolcán két ütemben jelentős értékben új háztartási gépek helyszínre szállításával segítettek a károsult családokat. A világban történt természeti katasztrófák áldozatainak megsegítésében is megmozdult klubunk. Így a bangladesi cunami árvízjárok során árván maradt gyermekek támogatására beindított un. „keresztapa” programon keresztül a klub részére biztosított támogatást.

A korábban már említett TMB együttműködés keretében, a szervezet alapelveinek megfelelően, minden évben, mind a három országban, minden egyes klub közösen támogattott egy-egy programot. Így finanszíroztak közösen az elmúlt évek alatt Romániában egy nemzetközi informatikai versenyt középiskolások részére, több alkalommal adtak támogatást handicapped gyermekek otthonának felújítására, a lugosi idősek otthona nyílászáróinak kicserélésére, egy sérült embereknek otthon adó épületben foglalkoztató kialakítására és végül, de nem utolsó sorban részt vettek a Temes és Bega nagy áradása miatt a Temes megyében kitelepített családok, konténer-szállásai egyikének kialakításában. Szerbiában, a Vajdaságban több éven keresztül közösen támogattak 50 kiskisolas gyermek 1 éves uzsonnáztatását, egy mentőautó felműszerezését, egy kórház műszer-parkjának bővítését, Kikindán hozzájárultak egy gyermekjátéktér kialakításához, ill. a helyi múzeum felújításához adtak anyagi támogatást. Ugyan így, közös finanszírozással kerül évente megrendezésre Magyarországon a korábban már említett nemzetközi gyermektábor, közös erőből kialakításra került egy gyermekjátéktér Hódmezővásárhelyen, valamint a szegedi akadálymentesítési program.

Adventi teaosztás

Mozgássérültek támogatása

Az akadálymentesítési projekt 2001-ben a Főpostánál kezdődött, majd 2005 évben a Fogadalmi-Templom akadálymentesítésével folytatódott. A rámpa felépítése saját klubtagjaink cégei, a belföldi és külföldi klubok példaértékű összefogásával valósult meg. A 2005 nyarán elkészült feljárt Gyulay Endre megyéspüspök szentelte fel.

Az akadálymentesítési projekt 2007-ben az iskolákban folytatódott. Az iskolák akadálymentesítése a Tabán utcai iskolában kezdődött, majd a Gyik utcai József Attila Szakiskolában folytatódott. A klub a város vezetésével összefogva dolgozott, az akadálymentesítés építészeti kialakítás tervdokumentációjának elkészítését finanszírozta. Az elkészült tervek alapján – mint önrésszel - az önkormányzat sikeresen pályázott központi forrásra a kivitelezéshez.

*

A Katolikus Rádióknak és az Ágota /gyermek/ Alapítványnak valamint a nagycsaládos civil szervezetnek munkáját támogatták anyagilag.

A klub, egykor volt nagyjairól emlékezett meg, amikor anyagi hozzájárulással támogatta, egykori elnökük, a Nobel-díjas szegedi biokémikus, Szent-Györgyi Albert szobrának elkészítését Gyopároson, ahol 1936-ban, a magyar rotary kormányzóság gyűlésén, a „Természettudomány válsága” címmel nagysikerű, háború ellenes, azóta is emlékeztető, előadását tartotta. Azzal az emléktáblával tiszteletet a szegedi klub, első elnökük, begavári Back Bernát emléke előtt, amit az általa emeltetett, Ásotthalmi erdő szélén álló kápolna falán helyeztek el 2001-ben. A kápolna azóta a klub kegyeleti helyszíne lett, mivel 2005-ben, elhunyt tagjainak nevét és elhalálozási évszámát tartalmazó fehér márványtáblát, a szegedi-csanádi megyei püspök engedélyével, a kápolna falán, Back Bernát emléktáblája mellett helyezték el. A halattak napjához legközelebb eső klubülésüket minden évben a kápolnánál kezdik, és egy rövid fohással emlékezünk meg elhunyt barátaikról. Az addig, kicsit elárvultan az út szélén álló elhagyott kápolnát és környékét rendbe hozták, fákat ültettek, kisebb földmunkát végeztek és a hosszú évek során tönkrement tetőszerkezetet felújították.

A klub húsz éves jótékonyági tevékenységéről szóló beszámolót Szent-Györgyi Albert, volt elnökünk, egyik beszédének felidézésével kezdtük. Mint egy rimelve a kezdésre, nem lehet méltóbban befejezni projektjeink 22 éves történetének bemutatását, mint Szent-Györgyi egy másik gondolatával, amit 1937-ben, a Nobel-díj átvételének tiszteletére a Szegedi Rotary Klub által adott vacsorán mondott el: „Rotariánus mindenki, aki elsősorban nem érvényesülni, hanem szolgálni akar, aki mást nem megütni, de megérteni akar, aki meg van győződve arról, hogy az építés több, mint a rombolás, az együttműködés több, mint a civakodás, akinek akkor is ízlik a falat, ha nem más szájából vette ki...” és ez pontosan megegyezik a nemzetközi rotary mozgalom jelszavával: Service Above Self/Szolgalat mindenek fölött

Dr. Havass Zoltán – Pavlovits Miklós

Szeged